

USAID
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՑ

**«Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների
օգտագործում և համագործակցություն հանուն
ռեսուրսների համալիր պահպանության»
(ԳԱՏՕ) ծրագիր**

Ֆինանսավորումը՝
Իրականացնողը՝
Տևողությունը՝
Արժեքը՝
Աշխարհագրական
ընդգրկվածությունը՝

ԱՄՆ ՄՁԳ
«Մենդեզ Ինգլանդ ընդ Ասոսիեյթս» ՀՄ
5 տարի (2015-2020)
4,991,000 ԱՄՆ դոլար
ՀՀ Արմավիրի և Արարատի
մարզեր

7-ը ապրիլի, 2017թ.

Ծրագրի նպատակը

Աջակցել ՀՀ կառավարությանը՝

- Արարարյան դաշտի ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների կայուն կառավարման գործում գիտական, նորարական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ, շահագրգիռ կառույցների հետ համագործակցությամբ:
- ջրօտագործողների կողմից «ջուր-էներգիա» փոխադարձ կապն ապահովող միջազգային առաջադեմ փորձի ներդրմամբ:

Ծրագրի բաղադրիչները

- Զրային ռեսուրսներին վերաբերող տվյալների հավաքագրում և կառավարում:
- Նոր փորձնական տեխնոլոգիաների ներդրում:
- Իրավական դաշտի, այդ թվում իրավակիրարկման մեխանիզմների բարելավում:
- Շահագրգիռ կողմերի հետ համագործակցություն:

Զրային ռեսուրսներին վերաբերող տվյալներ

Տվյալների հավաքագրման և պահպանման բարելավում (իրականացված և պլանավորված գործողություններ)

- ✓ ԱՄՆ Երկրաբանական հետազոտությունների կենտրոնի դասընթացը «Տվյալների հավաքում և չափումների իրականացում» թեմայով
- ✓ Արարարյան դաշտի հորատանցքերի և բնական ջրաղբյուրների, ձկնային տնտեսությունների գույքագրում և հշավառում արդյունքները ներկայացվել են 2016 թ.
- ✓ Զրոգտագործման մոնիտորինգի առցանց ավտոմատացված համակարգի ներդրում ընդգրկված ձկնաբուծարաններում: Համակարգի ներդրումը ընդգրկվել է ՀՀ կառավարության 2017թ. ծրագրի գերակա խնդիրների շարքում:

Ջրային ռեսուրսներին վերաբերող տվյալներ

Տվյալների մշակման և վերլուծության գործող համակարգերի բարելավում

- ✓ Ընթացքի մեջ են ջրային պետական կադաստրի տեղեկատվական համակարգի բարելավման աշխատանքները
- ✓ Ընթանցքի մեջ են Արարատյան դաշտի Սենտինել 2 արբանյակային պատկերների վերծանման աշխատանքները
- ✓ Ընթացքի մեջ են որոշումների կայացմանն աջակցող համակարգի ընդլայնման աշխատանքները
- ✓ Արարատյան դաշտի ստորերկրյա ջրերի մոնիտորինգի ցանցի ընդլայնում
- ✓ Արարատյան դաշտի ջրային արլասի պատրաստում

- ✓ Նորարարական տեխնոլոգիաներ ընտրված ձկնաբուծարաններում ջրի արդյունավետ օգտագործման նպատակով՝ էներգաարդյունավետության և, կամ վերականգնվող էներգիայի կիրառմամբ. 6 ծրագիր
- ✓ Չշահագործվող հորերի փակում տեղայնացված տեխնոլոգիայի կիրառմամբ. 2 հոր

USAID
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՑ

Ջրի և էներգիայի միջև կապն ապահովող պիլոտային տեխնոլոգիաների կիրառում

Ավարտվել է Հայանիստ համայնքի հարևանությամբ գտնվող Ճնաբուծական փնտեսության հեղադարձ ջրերը համայնքային ենթակայության փակ գտնվող 40 հա վարելահողերի ոռոգման նպատակով օգտագործելու ծրագիրը:

- Գործընկերներ՝ Կոկա Կոլա Հելլենիկ Արմենիա, ՄԱԶԾ ԳԷՖ և Հայանիստ համայնք

Պոմպակայան

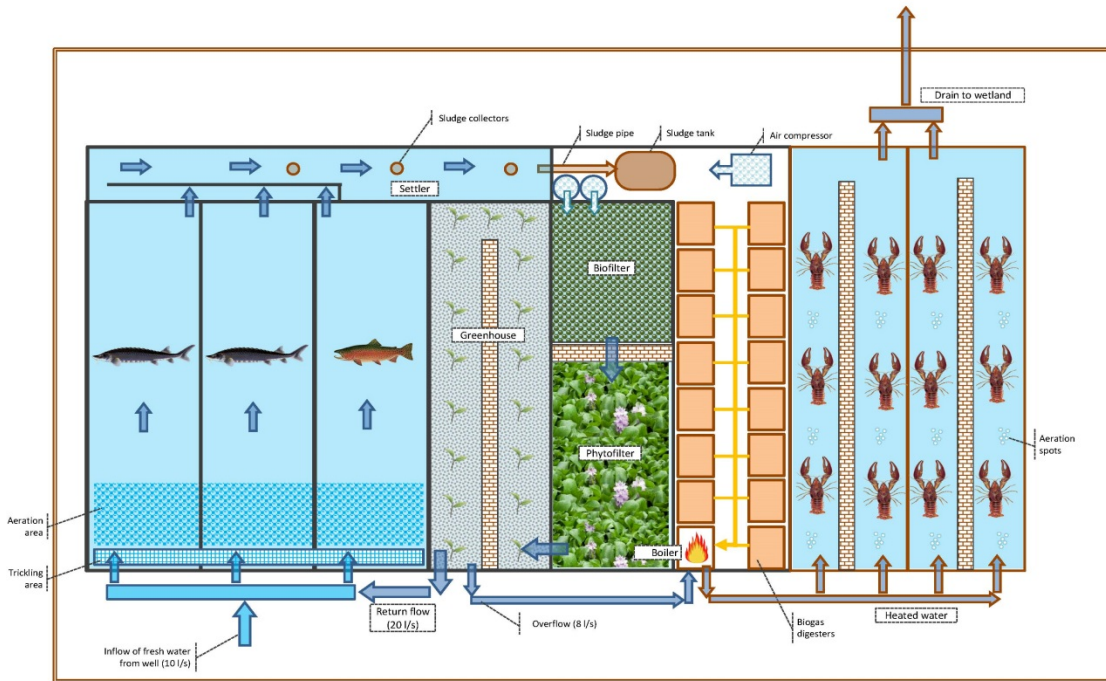

Ներտնտեսային դիտահոր

Խրամուղի

Մշակվում է նոր տեխնոլոգիաների կիրառման փորձարարական կենտրոնի սրբեղծման ծրագիրը, որտեղ ներկայացվելու են.

- ջրօգտագործման փակ և կիսափակ տարբեր տեխնոլոգիաներ,
- վերականգնվող էներգիայի օգտագործման միջոցով տնտեսության արդյունավետության բարձրացում,
- այլ ձկնապեսակների և ջրային անողնաշարավորների բուծում,
- ակվապոնիկ համակարգերի օգտագործում:

- ✓ Իրականացվել է ուսումնասիրություն Արարադյան դաշտի ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների բնօգտագործման վճարի օպտիմալ դրույքաչափը որոշելու նպատակով:

«Արարադյան դաշտում ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում. ձկնաբուծության ոլորտի դերը» հաշվետվությունը ներկայացվել է 2016թ.
- ✓ ՀՀ Վարչապետի 23.01.2017թ. թիվ 42-Ա որոշմամբ ձևավորված Միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի հետ համատեղ Արարադյան դաշտի ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման միջոցառումների ծրագրի մշակում:

USAID
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՑ

Իրավական դաշտի, այդ թվում՝ իրավա- կիրարկման մեխանիզմների բարելավում

Նախատեսվում է .

- ✓ Սպորտերկրյա ջրային ռեսուրսների օգտագործման վերահսկողության իրականացման մեխանիզմների հզորացում:
- ✓ Վերահսկողություն իրականացնող գերապեսչությունների կարողությունների հզորացում:

USAID

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՑ

Զրային ոլորտի շահագրգիռ կողմերի հետ համագործակցություն

տեխնիկական ռեսուրսները համախմբելու և (կամ)
ավելի արդյունավետ օգտագործելու,
գործողությունների համընկումից խուսափելու
նպատակով:

ԳԱՏՕ ծրագրի գործընկերներն են.

- ✓ Ռեսուրսների կառավարման և պահպանության, ոլորտային զարգացման համար պարասխանաբուլ գերապեսչություններ
- ✓ Ձկնաբուծարաններ (մասնավոր հատված)
- ✓ Գյուղական համայնքներ
- ✓ Դոնոր կազմակերպություններ և ծրագրեր
- ✓ Ագրոբիզնեսի հետազոտությունների և կրթության միջազգային կենտրոն
- ✓ ԱՄՆ Երկրաբանական հետազոտությունների կենտրոն
- ✓ ԱՄՆ ՄԶԳ Գլոբալ զարգացման լաբորատորիա և այլն

USAID
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՑ

Շնորհակալություն

<http://www.aspired.wadi-mea.com>